

Bijlage 1

Beoordeling 'Ladder voor duurzame verstedelijking' en Provinciale Ruimtelijke Verordening / Omgevingsverordening Noord-Holland 2020

1. Inleiding

Om het gebruik voor gronden voor datacenters mogelijk te maken in een plangebied gelegen ten noorden van het bestaande bedrijventerrein Venster-West, tussen de Cultuurweg en rijksweg A7 te Middenmeer is het bestemmingsplan 'Uitbreiding Agriport A7, deelgebied B1' opgesteld (hierna te noemen 'het plan').

Bij de voorbereiding van het plan was de 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte' (hierna SVIR) nog van toepassing. Deze structuurvisie is inmiddels opgegaan in de Nationale Omgevingsvisie (hierna NOVI).

In de SVIR schetst het Rijk ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040¹. In de SVIR is de "ladder voor duurzame verstedelijking" geïntroduceerd. Deze 'ladder' is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (hierna Bro) opgenomen en daarna in 2017 nog vereenvoudigd. In lid 2 van artikel 3.1.6 van het Bro is aangegeven aan welke eisen de toelichting bij een bestemmingsplan, waarin een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt, moet voldoen². Deze eisen zijn uitgewerkt als de 'ladder voor duurzame verstedelijking' (hierna te noemen 'de ladder'). Om plannen aan deze 'ladder' eisen te toetsen is door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een handreiking opgesteld³.

Bij de voorbereiding van het plan was eveneens de 'Structuurvisie Noord-Holland 2040' van kracht. Inmiddels is door provincie Noord-Holland de 'Omgevingsvisie NH 2050' vastgesteld. Deze visies schetsen een beeld voor de ruimtelijke ordening in de provincie op lange termijn. Bij de structuurvisie hoorde een 'Provinciale Ruimtelijke Verordening' (hierna PRV). In de PRV zijn regels opgenomen waaraan een ruimtelijk plan, zoals een bestemmingsplan die een nieuwe ontwikkeling mogelijk maakt, moet voldoen. Bij de nieuwe Omgevingsvisie is inmiddels de 'Omgevingsverordening Noord-Holland 2020' vastgesteld. Deze verordening is op 17 november 2020 in werking getreden. De regels uit de PRV zijn, samen met regels uit andere verordeningen van provincie, opgenomen in deze nieuwe Omgevingsverordening Noord Holland (hierna ONH). De bij de regels behorende kaarten zijn tevens relevant voor de toetsing aan de ONH.

De regels relevant voor het plan uit de PRV/ONH zijn een aanvulling op bovengenoemde regels uit het Bro en daarmee de bovengenoemde 'ladder' methodiek. In deze notitie is bovengenoemde wetgeving en beleidskader beoordeeld voor het plan. Daarbij wordt opgemerkt dat gegeven de regels van genoemde provinciale verordeningen, en de timing van de procedure voor het plan, de PRV voor dit plan nog leidend is.

¹ Zie website Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl)

² Deze Bro-eisen worden overgenomen in het nieuwe 'Besluit kwaliteit leefomgeving' bij invoering van de Omgevingswet.

³ Zie op website InfoMil (www.infomil.nl).

het de opgave dat onze digitale netwerken tot de beste van Europa behoren en dat rond het internetknooppunt Amsterdam Internet Exchange en andere belangrijke concentraties van datacenters clustervorming mogelijk is.”

In de provinciale visies is de werklocatie Agriport A7 aangewezen als grote werklocatie en onderdeel van de Greenport Noord-Holland Noord:

“Een vitale plattelandseconomie is belangrijk voor de Noord-Hollandse economie en een voorwaarde voor de leefbaarheid van gebieden. Het uitgangspunt is een ontwikkelingsgerichte strategie, met de ambitie dat daar waar nieuwe economische activiteiten mogen worden ontwikkeld, ook de kwaliteit van het gebied toeneemt. De landbouw levert een belangrijke bijdrage aan de economie en vervult een cruciale rol als beheerder van het landschap. Inzet is dan ook om in Noord-Holland een vitale en duurzame agrarische sector te behouden. Uitgangspunt daarbij zijn sterk internationaal georiënteerde sectoren als de glastuinbouw, bollenteelt, de zaadteeltsector en pootgoedsector met een gezond bedrijfseconomisch perspectief en behoud van een internationale concurrentiepositie.”

“In de zone voor grootschalige landbouw is ruimte voor schaalvergroting, structuurverbetering en (mondiaal) concurrerende productielandbouw, de bijbehorende be- en verwerking, handel en distributie en het uitplaatsen van groeiende bedrijven uit stedelijk of kwetsbaar gebied. De provincie Noord-Holland geeft ruimte voor verschillende clusters (zoals Agriport) die elkaar kunnen versterken via een combinatie van logistiek en dienstverlening, zowel voor de keten als voor de primaire land- en tuinbouw.”

De glastuinbouw op de werklocatie Agriport A7 is daarmee aangewezen als concentratiegebied voor glastuinbouw. De werklocatie ligt ook in een gebied aangewezen voor grootschalige landbouw en is het regionale cluster voor agribusiness en logistiek. De werklocatie omvat, naast de glastuinbouwlocatie, circa 100 ha (bruto) bestaand bedrijventerrein voor in hoofdzaak agribusiness en logistiek. Op de werklocatie zijn meerdere crossovers initiatieven gevestigd, waaronder twee grote datacenters.

Over werklocaties in de provincie Noord-Holland staat vermeld:

“Ten behoeve van de Noord-Hollandse economie wil de Provincie Noord-Holland dat kwalitatief en kwantitatief genoeg ruimte beschikbaar is voor nieuwe ontwikkelingen. De Provincie Noord-Holland wil dat gemeenten ruimte maken voor nieuwe ontwikkelingen door eerst de mogelijkheden om bestaande werklocaties te intensiveren en herstructureren te benutten. Daarnaast zal, tegelijk met het optimaliseren van het ruimtegebruik op bestaande locaties ook ruimte moeten worden gezocht voor nieuwe locaties. Die zijn nodig om te voorzien in specifieke behoeften van bedrijven, maar ook om met deze nieuwe locaties schuifruimte te creëren voor het in gang zetten van herstructurering op andere locaties. De Provincie vindt het belangrijk dat de juiste bedrijven op de juiste plek terecht komen, zodat zij optimaal kunnen worden gefaciliteerd.”

“Aangezien bij (her-)ontwikkeling van bedrijventerreinen rekening moet worden gehouden met regionale economische verschillen, is de Provincie verantwoordelijk voor de afstemming van de planning, realisatie, beheer en herstructurering van bedrijventerreinen. De Provincie wil het aanbod aan bedrijventerreinen zowel kwantitatief als kwalitatief zo goed mogelijk laten aansluiten op de vraag. Bij een zorgvuldige planning van bedrijventerreinen wordt eerst gekeken naar de noodzaak van een nieuwe locatie op basis van een realistische vraag naar nieuwe terreinen en de mogelijkheden van herstructurering en intensivering van bestaande locaties, voordat gekozen wordt om nieuwe bedrijventerreinen aan te leggen (de zogenaamde “Ladder voor Duurzame Verstedelijking”). Een zorgvuldige planning betekent ook dat door middel van goede monitoring vraag en aanbod beter op elkaar worden afgestemd en bijstelling plaatsvindt op behoefteramingen en opgaven in regio's .

In de nieuwe Omgevingsvisie NH2050 is de werklocatie Agriport A7 tevens aangeduid als werkgebied van (boven)regionaal belang en datacenter is en grotere datacenters zijn bovenregionale ontwikkelingen.

Dit plan biedt ruimte voor een nieuwe ontwikkeling waarvoor de werklocatie Agriport A7 zich kwalitatief heeft bewezen. Op de werklocatie is echter niet voldoende ruimte meer beschikbaar om in de vraag te voorzien, maar kan wel ruimte worden gecreëerd door ontwikkeling van ruimte aangrenzend aan het bestaande bedrijventerrein Venster-West (een en ander overeenkomstig de gemeentelijke ‘Omgevingsvisie Hollands Kroon’).

Bovenstaand provinciaal beleid is nader uitgewerkt in de bij de visies behorende verordeningen en de ‘Uitvoeringsregeling regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen 2017’ waaraan in navolgende paragrafen zal worden getoetst.

Noot:

In 2004 hebben de provincie Noord-Holland en de voormalige gemeente Wieringermeer de aftrap gegeven voor de ontwikkeling van Agriport A7. De doelstellingen voor deze ontwikkeling zijn onveranderd. De verdere ontwikkeling van Agriport A7 is voor de gemeente en de regio een belangrijke schakel voor versterking van de regionale economie en (hoogwaardige) werkgelegenheid. Dit draagt bij aan verbetering van de woon- en werkbals en behoud van het voorzieningenniveau. Deze doelstellingen zijn onderdeel van de visie van de provincie en gemeente op het gebied.

De locatie Agriport A7 is door het NFIA (onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken), het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, de Provincie Noord-Holland, de gemeente Hollands Kroon en door ontwikkelaar gepresenteerd aan diverse internationale partijen. Meerdere bedrijven hebben interesse getoond om een datacenter op Agriport A7 te realiseren. De vraag naar ruimte voor deze ontwikkeling is realistisch. Daarbij is wel als voorwaarde gesteld dat het gebruik van geschikte en beschikbare ruimte ook geregeld moet zijn in het ruimtelijk beleid. Zoals in de provinciale visie verwoord is, is het een belang van de provincie om mede zorg te dragen dat hiervoor voldoende en gedifferentieerde ruimte beschikbaar is.

3. Toetsing van ‘de ladder’

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) geeft regels waar concrete ruimtelijke projecten aan moeten voldoen. Zo is in het Bro de ‘ladder voor duurzame verstedelijking’ verankerd. Deze ladder is gericht op vraaggestuurd programmeren en het zorgvuldig benutten van ruimte. De ladder van duurzame verstedelijking houdt gegeven artikel 3.1.6. lid 2 Bro het volgende in:

“De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.”

In het Bro staat in artikel 1.1.1 eerste lid onder sub h en sub i dan wat wordt verstaan onder respectievelijk ‘bestaand stedelijk gebied’ en ‘stedelijke ontwikkeling’.

“h. bestaand stedelijk gebied: bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur;”

“i. stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Mede op basis van jurisprudentie kan worden gesteld dat het bestemmingsplan ‘Uitbreiding Agriport A7, deelgebied B1’ is opgesteld voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied in zoverre het betreft het deel van het plangebied buiten het bestaande bedrijventerrein Venster west.

Op welke wijze een ‘behoefte’ moet worden gemotiveerd is o.a. uitgewerkt in jurisprudentie en de ‘Handreiking Ladder voor duurzame verstedelijking’ (opgesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu). In de handreiking staat dat een regionale behoefte bestaat uit de ruimtevraag waarin elders in de regio nog niet is voorzien. De vraag is gelijk aan de behoefte minus het aanbod. Voorts wordt in de handreiking gesproken over afbakening van een regio op basis van woon-werkafstanden, de totale regionale ruimtevraag en het verzorgingsgebied van een voorziening.

Het plan voorziet echter niet in de vraag naar regulier (gemengd) regionaal of lokaal bedrijventerrein. Er is in die zin geen sprake van een regionale ruimtevraag, maar van een specifieke ruimtevraag. Dit soort ontwikkelingen (grote datacenters) wijken sterk af van de normale ruimtevraag voor bedrijventerrein. De locatiekeuze van de partijen die een groter datacenter willen bouwen in Nederland, is een project op zich. Zij beoordelen vele mogelijke locaties in Nederland (en Europa). Zij krijgen daarvoor informatie aangedragen van alle beschikbare terreinen, onder meer van het NFIA en van de regionale ontwikkelingsbedrijven. Het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) is het agentschap voor buitenlandse investeringen van het Ministerie van Economische Zaken (EZ) en werkt samen met verschillende regionale partners zoals Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord aan het

beantwoorden van vragen van internationale bedrijven. Al deze partijen werken samen in het 'Invest in Holland Netwerk'⁵.

Op basis van een scala aan selectiecriteria is in Noord-Holland Noord één locatie geselecteerd en geschikt bevonden voor de vestiging van grotere datacenters; dat is Agriport A7. De locatie is daarmee de enige locatie in de regio die kan voldoen aan de door deze partijen gestelde eisen. De komst van de eerste twee grote datacenters en de interesse in aanvullende ruimte heeft deze kwalitatieve geschiktheid bevestigd. Voor de ruimtevraag van grotere datacenters is dan ook geen sprake van een 'regionale behoefte'. Het betreft hier immers geen woningbouw, detailhandel, gemengde bedrijfsfuncties of kantoren, waarvoor op meerdere plaatsen ruimte beschikbaar is binnen een regio. De ruimtevraag van datacenters is gericht op locaties waar kan worden voldaan aan gestelde selectiecriteria voor deze functie.

Er is daarmee geen sprake van een situatie waarbij de regionale behoefte in beeld kan worden gebracht. Een datacenter is in hoofdzaak gericht op het digitaal opslaan en verwerken van informatie op computers door mondiaal opererende bedrijven. Voor de opslag en verwerking van informatie in een datacenter is de afstand tussen het datacenter en de gebruikers niet of nauwelijks relevant⁶. Ook vanuit het buitenland kan het datacenter eenvoudig worden benaderd. Gelet hierop is het verzorgingsgebied van een grootschalige datacenter niet regionaal gebonden. Dat betekent dat artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro zich niet leent voor toepassing op een ontwikkeling als een groot/grootschalig datacenter waarin het plan voorziet. Het is immers in verband met het verzorgingsgebied van een grootschalig datacenter niet doenlijk de actuele regionale behoefte hiervan te beschrijven.

De vraag of er ruimte beschikbaar is op andere terreinen in de regio, al dan niet na herstructurering of intensivering binnen bestaand stedelijke gebied, is daarmee ook niet meer relevant⁷.

Indien de specifieke norm - de ladder voor duurzame verstedelijking - niet bedoeld is voor de thans voorliggende ontwikkeling, wordt teruggevallen op de algemene norm. De behoefte en de locatiekeuze moet wel beoordeeld worden uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ontwikkeling (Wro). Naast de toetsing aan de PRV/ONH (zoals wordt beschreven in de volgende paragraaf) is daarvoor het volgende te stellen: Wereldwijd zijn er (in 2020) al meer dan 500 grote (hyperscale) datacenters gerealiseerd. Op korte termijn wordt verwacht dat dit aantal kan toenemen⁸. In Europese landen zoals Ierland, Finland, Duitsland, België, Nederland en VK zijn in de afgelopen tien jaar een aantal grootschalige datacenters gerealiseerd. In Nederland zijn dat er drie, te weten de twee datacenters op Agriport en een groter datacenter nabij de Eemshaven. Nederland is een goede plek voor deze dienstverlening mede gegeven de goede ontsluiting van het digitale netwerk en de beschikbare support voor deze dienstverlening⁹. Gegeven deze ontwikkelingen is het aannemelijk dat op mondiaal/europees niveau behoefte bestaat aan grootschalige datacenters, waaronder in Nederland te realiseren datacenters.

In het rapport 'Dutch Data Center Report 2015' van Pb7 Research¹⁰ is daarbij gesteld dat grootschalige datacenters steeds vaker zoeken naar een locatie met hoge snelheidsverbindingen, een betaalbare grondprijs en een goede energieverbinding (c.q. mogelijkheden voor restwarmte hergebruik). Voorts verwachte 50 procent van de in 2015 onderzochte datacenters binnen 5 jaar een nieuw datacenter te bouwen. Een van de redenen is de opkomst van 'cloud computing', aldus het rapport. In o.a. het 'Dutch Data Center Report 2016' zijn daarbij de twee bovengenoemde locaties

⁵ Zie <https://investinholland.com>.

⁶ Mits natuurlijk het datacenter goed is verbonden/ontsloten o.a. op belangrijke internet knooppunten.

⁷ In zoverre wel relevant geacht, is er voor een 'datacenter' regio waar ook voor dit plan aan kan worden getoetst recent een beoordeling gemaakt van de beschikbaarheid van bestaande terreinen en is beschreven dat voor condities die kunnen worden vervuld met dit plan geen ruimte beschikbaar is op andere terreinen in de regio; zie 'Laddertoets datacenter Zeewolde' als bijlage bij het bestemmingsplan 'Trekkersveld IV' op www.ruimtelijkeplannen.nl.

⁸ Zie bijvoorbeeld <https://www.datacenterdynamics.com/en/news/synergy-there-are-541-hyperscale-data-centers-world/>

⁹ Zie bijvoorbeeld http://www.digitalgateway.eu/uploads/1/6/1/8/16187644/2016_dgweu_hceu_2.pdf.

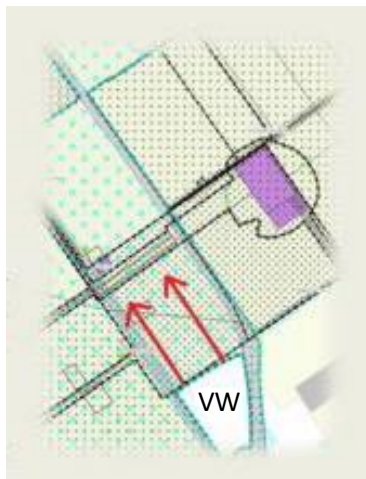
¹⁰ Zie <http://www.dutchdatacenters.nl/dutch-data-center-report.html>

vermeld die zich kwalitatief hebben bewezen voor grootschalige datacenters en inmiddels als clusters hiervoor zijn aangewezen o.a. in het NOVI.

In het rapport 'Advies voor sterke werklocaties in de Kop van Noord-Holland'¹¹ is de regionale markt voor reguliere bedrijventerreinen in kaart gebracht. Daarin staat dat het zeer lastig is om in te schatten wat de vraag is voor de vestiging van zeer grootschalige datacenters. Dat komt vooral omdat er de laatste decennia nauwelijks tot geen aanbod is geweest die dit type bedrijvigheid kan huisvesten. Belangrijk is dat de regio flexibiliteit inbouwt om dergelijke sporadisch voorkomende bedrijven te kunnen huisvesten, maar tegelijkertijd niet onnodig veel bedrijventerrein aanlegt, aldus het advies. In het 'Regionaal Convenant werklocaties Kop van Noord-Holland'¹² zijn in kader van bovenstaande nadere afspraken gemaakt. Dit Convenant is opgesteld in lijn met het provinciale beleid voor regionale afspraken over nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In regionaal verband is afgesproken dat Agriport A7 voorziet in de bovenregionale vraag voor grootschalige datacenters. Gesteld wordt dat gegeven de interesse het essentieel is dat een passende ijzeren voorraad wordt aangehouden om flexibel en tijdig in te kunnen spelen op de marktvraag, zonder onnodig beslag te leggen op de beschikbare ruimte, en in of direct naast de glastuinbouw, zodat synergiekoppelingen kansrijk zijn.

Samen met gemeente is opnieuw gekeken naar de opties hiervoor. Uitgaande van de regionale afspraken (en regionale beschikbaarheid van terrein) zijn een aantal eerder beoordeelde opties op de werklocatie inmiddels ingevuld en uitgegeven. Gemeente heeft in de 'Omgevingsvisie Hollands Kroon' de nog beschikbare opties gepresenteerd. Na consultatie van de omgeving is in deze visie aangegeven dat het bestaande bedrijventerrein Venster-West kan worden uitgebreid. Op dit bedrijventerrein is de vestiging van datacenters toegestaan, maar de beschikbare ruimte is beperkt. Op Venster-West is circa 10 ha aaneengesloten terrein nog uitgeefbaar. Er is een concrete vraag voor dit terrein. Om dit terrein te kunnen laten uitgroeien tot een plek waar ook een nog groter datacenterontwikkeling een goede plek kan worden aangeboden, is vereist dat de mogelijkheden daarvoor worden gecreëerd. Daarvoor is onderhavig plan gemaakt. En, zodra het bestaande bedrijventerrein wordt benut voor een datacenter, wordt het resterende uitgeefbaar oppervlak van het bestaande bedrijventerrein Venster-West afgeboekt van de regionale voorraad bedrijventerrein.

In onderstaande figuur is indicatief aangegeven welk kader gemeente in de 'Omgevingsvisie Hollands Kroon' heeft vastgesteld voor inpassing van een groter datacenter op/nabij het bedrijventerrein Venster-West.

In de hiernaast afgebeelde figuur uit de 'Omgevingsvisie Hollands Kroon' is de richting aangegeven (met rode pijlen) voor uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein 'Venster West' (VW) indien vereist om te voldoen aan de behoefte. Op dit bestaande bedrijventerrein is o.a. de vestiging van datacenters toegestaan. Het is daarmee een logische stap deze plek geschikt te maken voor plaatsing van een groter datacenter.

Conclusie:

Met bovenstaande is invulling gegeven aan de ruimtelijke onderbouwing voor het plan voor wat betreft toetsing aan de ladder zoals beschreven in artikel 3.1.6 Bro en verantwoording van de behoefte en locatiekeuze gebruikelijk uit oogpunt van een goede ruimtelijke onderbouwing.

¹¹ Door de Stec groep opgesteld voor de regio Kop van Noord-Holland, 17 februari 2015.

¹² Zie ' REGIONAAL CONVENANT WERKLOCATIES KOP VAN NOORD-HOLLAND', 2016

4. Toetsing PRV

Door provincie is een bredere consultatie uitgevoerd voor opstellen van de Structuurvisie en Omgevingsvisie en de daarbij behorende verordeningen. De leidraad voor het provinciale beleid is om een goede balans te vinden tussen economische groei en leefbaarheid. De aanpak op de werklocatie Agriport A7, waar de balans tussen 'people-planet-profit' leidraad is, sluit in algemene zin hier goed bij aan.

De provinciale ruimtelijke verordening (PRV) is regelmatig aangepast. Voor deze beoordeling is de laatste versie van de PRV gebruikt voordat de Omgevingsverordening Noord-Holland 2050 (ONH) is vastgesteld¹³. Deze notitie is na vaststelling van de ONH geactualiseerd. Bij de actualisatie is ook getoetst aan de regels van ONH, zoals die waren bekendgemaakt nadat op 17 november 2020 de ONH in werking was getreden. Het ontwerp bestemmingsplan 'Uitbreiding Agriport A7, deelgebied B1' (om datacenters mogelijk te maken in deelgebied B1) heeft vanaf 16 oktober 2020 tot en met 26 november 2020 ter inzage gelegen. Gegeven het overgangsrecht opgenomen in de ONH (artikel 12.2 sub 1 a) valt de start van de ter inzage termijn voor dit ontwerp bestemmingsplan eerder, dan de in werking treding van de ONH en is voor het vaststellingsbesluit over het definitieve bestemmingsplan de PRV dan nog van toepassing¹⁴.

De voor het plan relevante beleidsregels uit de PRV zijn deels, en dan veelal beleidsneutraal, in de nieuwe Omgevingsverordening overgenomen. In de navolgende tekst worden de voor het plan relevante regels uit de PRV beschreven, waarbij tevens is aangegeven of en op welke wijze deze zijn opgenomen in de ONH.

De voor dit plan relevante artikelen van de PRV zijn:

- Artikel 1 en 2 Algemene bepalingen en begrippen;
- Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling;
- Artikel 8 Aardkundig waardevolle gebieden;
- Artikel 8a Meerlaagse veiligheid;
- Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van verstedelijking in het landelijk gebied en voor windturbines;
- Artikel 27 Landbouw Effect Rapportage (LER);
- Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen.

In onderstaande tekst zijn in de kaders de betreffende regels uit de PRV opgenomen en is aangegeven of deze bepalingen tevens zijn opgenomen in de ONH.

PRV Artikel 1 Algemene bepalingen

1 Onder bestaande functies en bebouwing worden begrepen:

a functies en bebouwing die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening rechtmatig aanwezig zijn of op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een omgevingsvergunning voor bouwen is verleend of kan worden verleend;

b functies en bebouwing die kunnen worden toegestaan op grond van onherroepelijke besluiten van gedeputeerde staten of provinciale staten op het moment van inwerkingtreding van deze verordening of;

c het vervangen van rechtmatig aanwezig zijnde bebouwing door bebouwing van gelijke aard, omvang en karakter.

2 In andere gevallen dan bedoeld in het eerste lid is sprake van nieuwe functies en nieuwe bebouwing, daaronder begrepen uitbreiding van bestaande functies en bestaande bebouwing, tenzij anders is bepaald.

PRV Artikel 2 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

....

h. bedrijventerrein: een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 ha bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door handel,

¹³ Zie https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Structuurvisie_en_PRV. Voor de PRV is de laatst geldende versie, voordat de Omgevingsverordening NH 2050 van kracht werd, aangehouden vermeld op deze website.

¹⁴ Onder voorwaarde dat het vaststellingsbesluit dan wel binnen twee jaar na start van de ter inzage termijn is genomen.

nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie. Onder de beschrijving vallen daarmee ook (delen van) bedrijventerreinen die gedeeltelijk, maar niet overwegend, bestemd en geschikt zijn voor kantoorgebouwen. Ook vallen daaronder de zeehaventerreinen welke met laad- en/of loskade langs diep vaarwater toegankelijk zijn voor grote zeeschepen. De volgende terreinen vallen hier niet onder: terrein voor grondstoffenwinning, olie- en gaswinning, terrein voor waterwinning, terrein voor agrarische doeleinden, terrein voor afvalstort;

....

j. bestaand stedelijk gebied: gebied als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening;

...

nn. stedelijke ontwikkeling: ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid onder i, van het Besluit ruimtelijke ordening;

PRV Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling

1 Een bestemmingsplan kan uitsluitend voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als deze ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken.

2 Gedeputeerde staten stellen nadere regels aan de afspraken bedoeld in het eerste lid.

Bovenstaande artikel 5a uit de PRV is beleidsneutraal overgenomen in het ONH. Artikel 5a van de PRV is in de ONH opgenomen als artikel 6.3.

Aanvullend; in het Besluit ruimtelijke ordening staat in artikel 1.1.1 eerste lid:

“h. bestaand stedelijk gebied: bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur;”

“i. stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Zoals in hoofdstuk 3, in kader van de toetsing van ‘de ladder’, al aangegeven is het plan te zien als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in zoverre het betreft de uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein Venster West. Deze uitbreiding is, na afweging van alternatieven, in de vigerende Ontwikkelingsvisie van gemeente aangegeven als logische uitbreidingsruimte van de werklocatie Agriport A7. Voor toetsing aan bovengenoemde regels wordt er daarmee aangenomen dat er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling zover het de uitbreiding betreft ten noorden van het bestaande bedrijventerrein. Beoordeeld moet dan worden of deze nieuwe stedelijke ontwikkeling in overeenstemming is met de regio gemaakte schriftelijke afspraken.

Als uitwerking van deze regels is door provincie Noord-Holland de ‘Uitvoeringsregeling regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen 2017’ vastgesteld. In deze regeling is beschreven op welke wijze regionale afspraken tot stand kunnen komen over stedelijke voorzieningen, zoals onder andere over (uitbreiding van) bedrijventerreinen.

Zoals in hoofdstuk 3 al aangegeven werken de regionale partners samen met het NFIA om internationaal opererende bedrijven in de regio een goede plek te kunnen aanbieden. Deze samenwerking wordt gesteund door de regio en voor specifieke ruimtevraag van grotere datacenters kan de werklocatie Agriport A7 voorzien in deze specifieke vraag. De regio heeft daarbij de bestaande situatie en behoefte aan bedrijfsruimte laten samenvatten door Stec¹⁵. In dit advies wordt gesteld dat het belangrijk is dat de regio flexibiliteit inbouwt om aan de vraag van grotere datacenterbedrijven te kunnen voldoen, maar tegelijkertijd niet onnodig veel bedrijventerrein aanlegt. Dit advies is uitgewerkt in het ‘Regionale Convenant werklocaties Kop van Noord-Holland’¹⁶ waarin schriftelijke afspraken zijn gemaakt door de regio en provincie Noord-Holland. Er is daarmee in regionaal verband afgesproken dat Agriport A7 voorziet in de bovenregionale vraag voor grootschalige datacenters. De wenselijkheid van clustering van datacenter op de werklocatie volgt ook uit de NOVI. Gegeven de interesse is het essentieel dat een passende ijzeren voorraad wordt aangehouden om flexibel en tijdig in te kunnen

¹⁵ ‘Advies voor sterke werklocaties in de Kop van Noord-Holland’, Stec Groep aan een regio Kop van Noord-Holland, 17 februari 2015.

¹⁶ Zie ‘REGIONAAL CONVENANT WERKLOCATIES KOP VAN NOORD-HOLLAND’, 2016

spelen op de marktvraag, zonder onnodig beslag te leggen op de beschikbare ruimte, en in of direct naast de glastuinbouw, zodat synergiekoppelingen kansrijk zijn.

Daarnaast, in kader van eerdere procedures is door de regio bovengenoemde positie bevestigd. Het plan wordt verder dusdanig vorm gegeven dat er niet onnodig bedrijventerrein wordt bestemd c.q. aangelegd en dus de regionale voorraad terrein in wezen niet toeneemt. Het plan voldoet daarmee aan de in regioverband gemaakte afspraken.

PRV Artikel 8 Aardkundige waarden

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening wordt in de toelichting van een bestemmingsplan aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied, zoals aangegeven op kaart 10 en op de digitale verbeelding ervan, voorkomende bijzondere aardkundige waarden zoals beschreven in het bijlage-rapport Actualisatie Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 12 januari 2004, nr. 68).

In de ONH is deze bepaling uit de PRV niet overgenomen.

In hoofdstuk 5 van de bestemmingsplantoelichting wordt ingegaan op de aardkundige waarden in en nabij het plangebied en op welke wijze de uitkomsten zijn verwerkt in het plan. Een uitsnede van kaart 10 (van de PRV) met daarop aangegeven het plangebied is opgenomen. Het plan voldoet hiermee aan bovenstaande PRV regels.

PRV Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten

1 De toelichting van een bestemmingsplan dat nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt of dat herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met:

- a de risico's van en bij overstroming, en;
- b indien het buitendijkse gebieden betreft langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer, toekomstige peilverandering en actuele peilfluctuaties.

2 De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat tevens een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de in het eerste lid omschreven risico's te voorkomen of te beperken.

Bovenstaande artikel is in de ONH gewijzigd opgenomen in artikel 6.57 Klimaatadaptie. In de ONH is gesteld dat naast het risico voor overstroming tevens aandacht moet worden gegeven in het plan aan de risico's voor wateroverlast, droogte en hitte.

Voor een beschrijving hoe rekening is gehouden met deze aspecten wordt verwezen naar o.a. hoofdstuk 5 (en de betreffende bijlagen) van de plantoelichting inclusief de daarin vermelde afstemming hierover met het waterschap. Het plan voldoet hiermee aan deze regels.

PRV Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied

1 Gedeputeerde Staten stellen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

2 Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:

- a rekening wordt gehouden met:
 - i de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble, en;
 - ii de ambities en ontwikkelprincipes van de toepasselijke provinciale structuren, en;
- b hierbij wordt betrokken:
 - i de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes, en;
 - ii de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble, en;
 - iii de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van de toepasselijke provinciale structuren.

3 De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering waaruit moet blijken dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.

4 Gedeputeerde Staten kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies vragen over ontwikkelingen die een grote impact kunnen hebben op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden of indien wordt afgeweken van de ontwikkelprincipes als bedoeld in het tweede lid onder a.

Bovenstaande regels zijn beleidsneutraal overgenomen in artikel 6.54 van de ONH.

Voor onderbouwing van het bestemmingsplan is een Beeldkwaliteitsplan (BKP) opgesteld. De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en bovengenoemde aspecten zijn in het BKP uitgewerkt. De hoofdlijn en uitkomsten van het BKP zijn beschreven in paragraaf 4.5 van de plantoelichting. Het BKP is tevens integraal opgenomen als bijlage van de plantoelichting. Belangrijke randvoorwaarden voor de landschappelijke inpassing van de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling (zoals bouwhoogte of afstand van gebouwen tot de openbare wegen) zijn in de planregels en verbeelding geborgd. Het ARO advies is verwerkt in het plan, het advies is voor de besluitvorming door de gemeenteraad beschikbaar en is voor een ieder te raadplegen¹⁷. Het plan voldoet hiermee aan bovenstaande regels.

PRV Artikel 27 Landbouweffecten

1 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied gaat vergezeld van een landbouw effect rapportage, indien sprake is van:

- a een MER-plichtige activiteit als bedoeld in het Besluit MER;
- b overige ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronden met een agrarische bestemming, of;
- c een vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal 100 ha.

2 De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat de resultaten van de landbouw effect rapportage en bevat de motivering hoe rekening is gehouden met deze resultaten in de belangenafweging.

3 De toelichting van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, waarop het eerste lid niet van toepassing is, maar dat een functiewijziging bevat van een agrarische functie naar een niet-agrarische functie bevat een motivering hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.

4 Het bepaalde in de voorafgaande leden is niet van toepassing op de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan als Natuurnetwerk Nederland of als natuurverbinding.

5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de inhoud van een landbouweffectrapportage als bedoeld in het eerste lid.

Bovenstaande regels zijn niet meer opgenomen in de ONH.

Het plangebied ligt in de kop van Noord-Holland en deze regio is grotendeels aangewezen voor (grootschalige) landbouw. Het plan betreft geen MER-plichtige activiteit. Op basis van het plan wordt op gronden die momenteel een agrarische bestemming hebben de realisatie van grootschalige datacenters mogelijk gemaakt. Het areaal landbouwgrond zal niet meer dan 100 ha afnemen, maar een deel van de geluidszone ligt over landbouwgronden en bij de voorbereiding van het plan was de exacte omvang van de uitbreiding nog niet bekend.

Bij de ontwikkeling van 'Agriport 2' (waarbinnen de uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein is voorgenomen) was in kader van de m.e.r.-procedure het plangebied al beoordeeld voor verstedelijking en is er destijds, gegeven mogelijke effecten, na overleg met LTO geen aanleiding gezien de LER opgesteld voor de eerste fase van de ontwikkeling van Agriport aan te vullen of te actualiseren¹⁸. Maar destijds is geen aandacht besteed aan wijziging van het gebruik (anders dan voor bijvoorbeeld aanleg van een waterberging e.d.) voor grote datacenters. Tevens was er sprake in de voorbereiding van dit plan dat bovengenoemde drempel van 100 ha zou worden bijgesteld tot 20 ha. Om deze redenen is bij de voorbereiding van het plan wel een LER opgesteld. In de plantoelichting (hoofdstuk 5) zijn mogelijk effecten voor de landbouw beschreven. Het LER is opgenomen als bijlage van de plantoelichting. Het plan voldoet hiermee aan bovenstaande regels.

Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen

1 Bestemmingsplannen voor woningbouw, renovatie, (herstructurering) bedrijventerreinen, kantoorlocaties en glastuinbouw dienen te beschrijven op welke wijze invulling wordt gegeven aan energiebesparing en inzet van duurzame energiebesparing en inzet van duurzame energie, waaronder mede wordt verstaan het gebruik van restwarmte, Warmte Koude Opslag en aardwarmte, zonne-energie, biomassa.

2 Een nieuwe stedelijke ontwikkeling dient aan eisen van duurzaam bouwen te voldoen.

Bovenstaande regels zijn niet meer opgenomen in de ONH.

¹⁷ Zie website provincie Noord-Holland.

¹⁸ Zie bestemmingplan 'Uitbreiding Agriport A7' op [www.ruimtelijkeplannen.nl](http://api.commissiemer.nl/docs/mer/p20/p2009/2009-50mer.pdf) of <http://api.commissiemer.nl/docs/mer/p20/p2009/2009-50mer.pdf>.

In de toelichting van het bestemmingsplan (hoofdstuk 2 en bijlagen) en de m.e.r. beoordelingsnotitie wordt ingegaan op een integrale benadering van het aspect duurzaamheid en energie. De vestiging van een datacenter op deze locatie is een aanvullende impuls voor de realisatie van duurzame energie in de regio. Immers voor de investeringen in de benodigde infrastructuur (voor het terugleveren van duurzame energie op het landelijk net) kan dan ook rekening worden gehouden met het benutten van deze infrastructuur voor het leveren van stroom aan datacenters. Beiden hebben baat bij een robuuste aansluiting op het landelijk net. Ook deze koppeling resulteert daarmee in verdere verduurzaming, immers de (maatschappelijke) kosten voor duurzame alternatieven dalen hierdoor. Tevens biedt het plan kansen voor het benutten van restwarmte van een datacenter voor de bestaande glastuinbouw.

Daarbij zal een modern groter datacenter een belangrijk deel van zijn energiebehoefte invullen met duurzame energie, zoals windenergie. In deze behoefte kan worden voorzien door de beschikbare aansluitingen op Agriport op het landelijk hoogspanningsnet. De exploitanten van datacenters ondersteunen ook in toenemende mate duurzame energie-initiatieven. Het koppelen van energie gebruikers zal een impuls zijn voor de ontwikkeling en houdbaarheid van duurzame energie productie in de Kop van Noord-Holland en Nederland.

Aanvullend, een datacenter kan gebruik maken van mogelijkheden op de locatie, zoals afname van duurzame aardwarmte van het warmtenet of gebruik van de bodem voor warmte-koude opslag. Voor dit gebruik van de bodem zijn op de locatie de vereiste vergunningen al verleend en met het gerealiseerde warmtenet worden bestaande bedrijven al voorzien van duurzame aardwarmte.

Een datacenter heeft evenwel vooral behoefte aan elektriciteit voor opslaan en verwerking van gegevens op computers. Moderne datacenters passen de stappen van de 'Trias Energetica' methodiek toe.

Op de aanpak voor de energiehuishouding op de locatie zijn de eerste stappen van de Trias gericht op energiebesparing en energie-efficiency. De laatste stap is om voor de resulterende energievraag te voldoen met duurzame energie. De beste duurzame energie is de energie die niet meer nodig is voor een activiteit, door de eerste twee stappen van de Trias maximaal te benutten. Een modern datacenter past alle best bestaande technieken toe om het energieverbruik te beperken. Voor energie besparing en efficiency kan een modern datacenter in Nederland o.a. gebruik maken van zogenaamde vrije luchtkoeling. Dat betekent echter wel dat het dak van het datacenter gevuld kan zijn met de daarvoor vereiste voorzieningen. Deze voorzieningen moeten ook goed toegankelijk zijn, onder meer voor onderhoud. Er is op een dergelijk dakoppervlak regulier geen ruimte voor zonnepanelen. Indien een datacenter echter waterkoeling (of gesloten koelsystemen toepast eventueel met restwarmte hergebruik) zijn er naar verwachting wel mogelijkheden om zonnepanelen op een dak te plaatsen.

Bij de uitwerking van een bouwplan voor een datacenter kunnen de kansen nader worden beschouwd. En, zoals hierboven al aangegeven kan via de op de locatie beschikbare aansluitingen op het landelijk net, ook andere vormen van duurzame energie door een datacenter worden afgenomen.

Tenslotte, voor wat betreft het aspect 'duurzaam bouwen' (op locatie- en objectniveau) wordt verwezen naar o.a. hoofdstuk 3 van de plantoelichting.

Het plan voldoet daarmee aan de vermelde vereisten voor beschrijving van de aspecten energie en duurzaam bouwen.

Conclusie:

Getoetst aan de bovengenoemde regels van de PRV (en ONH) kan worden gesteld dat het plan voldoet aan dit beleidskader.